

Perspektiv på organisation och ledarskap i akademien

Swednets inspirationsdag, 12 januari 2017

Klara Bolander Laksov

- en forskningsssyntes från forskning i medicinsk pedagogik

Pedagogiskt ledarskap

- Driva processer på tre nivåer: studenter, lärare och organisation
- Skapa utrymme för 'back stage'-konversationer för att utveckla tänkande
- 'Bryta in' nya ideer i egna praktikgemenskaper
- Systemperspektiv för effektiv implementering
- Interagera och kommunicera inom organisationen

(Bolander Laksov & Tomson, 2016)

Hur kan teori och praktik integreras när det gäller:

Studenter, lärare, ledarskap och organisation?

Lärares syn på : (a) transferproblemet

Sammanhang: basvetenskapliga (n=5) och kliniska (n=5) lärare intervjuades

Resultat: roblemet identifierades, men olika eller inga strategier att hantera det.

Slutsats: Lekmannamässiga strategier och lösningar

(Bolander Laksov et al 2008b)

Lärares syn på: (b) lärande och undervisning.

- Sammanhang: Enkät (=79) till alla lärare på en basvetenskaplig institution
- Resultat: Resonemang kring lärande ofta välutvecklat.
Undervisningspraktik ofta rutinmässiga föreläsningar eller laborationer.
- Slutsats : pedagogisk teori och praktik stämmer ofta inte överens

(Bolander Laksov et al 2007)

Ledares syn på: förändringsarbete

- Sammanhang: Intervjuer med s k förändringsagenter
- Resultat: Förhandling för att möjliggöra förändring centralt
- Slutsats : Trots sin medverkan i ledarskapsutbildningar tillämpade man inte teorin i sitt pedagogiska ledarskapsarbete

(McGrath et al. 2016) (McGrath et al submitted).

Studenters syn på: klinisk utbildningsmiljö

- **Sammanhang:** Observationer och intervjuer med läkarstudenters och sjuksjöterskestudenters erfarenheter av den kliniska utbildningsmiljön
- **Resultat:** Relationen mellan teorin och praktiken ser olika ut för de två studentgrupperna
- **Slutsats :** Integration av teori och praktik kan handla om a) skapar förväntingar på praktiken, b) gör det abstrakta konkret
(Liljedahl et al 2015; Liljedahl et al 2016; Liljedahl et al accepted)

Nivå 1: Intrapersonlig integration

- **Lärare:** Identifierar pedagogiska problem – löser dem lekmannamässigt, lärares pedagogiska teori och praktik stämmer ofta inte överens.
- **Ledarskap/ organisation:** Teoriförankrade förändringsinitiativ men avsaknad av teoretisk tillämpning kring förändringsarbetet i sig (processen)
- **Studenter:** Praktiken spelar olika roller för olika studentgrupper i relation till teori. a) skapar förväntningar på praktiken, b) gör det abstrakta konkret

Utmaning: Hur blir teorin användbar i praktiken?

Akademiskt lärarskap (SoTL)

- Skicklighet undervisning/ handledning
- Pedagogisk reflektion
- Utvecklar egen undervisningspraktik
- Fördjupad kunskap om undervisning och lärande baserat i forskning
- Kollegial granskning och diskussion

Lärares arbete med kollegor

- Sammanhang: Aktionsforskning som sätt att möjliggöra pedagogiskt förändringsarbete vid en institution,
- Resultat: 'Broker-par' var viktig kärna för projektet att lyckas. Introduktionen av en mycket bra kaffemaskin som verktyg att etablera en pedagogisk dialog
- Slutsats : Arbete på flera nivåer samtidigt kan bidra till att utveckla en praxisgemenskap kring undervisning och lärande vid en forskningsintensiv instituion.
(Bolander Laksov et al 2008)

Ledares arbete med kollegor

Sammanhang:	Förändringsagenter intervjuades om strategier vid förändringsarbete.
Resultat:	3 Teman: Nätverkande, Identifiera signifikanta samarbetspartners, strategier för att övertyga eller hantera kollegor som motsatte sig förändringen
Slutsats:	Nätverk signifikanta personer och strategier centrala för ledares förhandlingsmöjligheter

(McGrath et al 2016)

Studenters relation till utbildningsmiljön (a)

- **Sammanhang:** Kiropraktor-studenter intervjuades med tre års mellanrum om sin syn på vad som utgör en bra utbildningsmiljö
- **Resultat:** Betydelsen av olika aspekter i utbildningsmiljön förändras under tidens gång, men i båda fallen är deltagandet i en gemenskap centralt.
- **Slutsats:** Kvaliteten på utbildningsmiljön påverkas av möjligheten att bygga relationer inom (tidigt) och utanför (senare) utbildningen (Palmgren et al 2015)

Studenters relation till utbildningsmiljön (b)

- Sammanhang: Sjuksköterskestudenters utbildningsmiljö
- Resultat: Studenterna upplevde ett dilemma när de värderingar och principer de lärt i teorin inte överensstämde med praktiken i sjukvården
- Slutsats: Engagemang beroende av graden av avkall på egna värderingar i praktiksituationen.

(Liljedahl et al 2016)

Nivå 2: Interpersonlig integration

- **Lärare:** Integration kan stimuleras genom rolltagande i ett 'broker-par'; Fysiska utrymmen för pedagogisk dialog behöver skapas; enkäter kan fungera som stimulans av pedagogiska samtal. Aktionsforskningsprojekt kan fungera som samarbetsform.
- **Ledarskap/ organisation:** Nätverk signifikanta personer och strategier centrala för ledares förhandlingsmöjligheter;
- **Studenter:** Kvaliteten på utbildningsmiljön påverkas av möjligheten att bygga relationer inom (tidigt) och utanför (senare) utbildningen; engagemang beroende av graden av avkall på egna värderingar i praktiksituationen.

Utmaning: Hur kan verklighet och teori understödja varandra i förhandlingen mellan människor?

Lärare i organisationen (a)

- Sammanhang: Lärare försökte diskutera sina erhållna pedagogiska kunskaper med kollegor vid den egna institutionen
- Resultat: Det (pedagogiska) 'språk' som de hade tillförskansat sig, i vissa fall hindrade kommunikationen med kollegor snarare än underlättade den
- Slutsats: Behovet av att anpassa inte bara sitt språk, men sin argumentation och sina arbetssätt, till det rådande paradigmet

(McGrath & Bolander Laksov, 2014).

Lärare i organisationen (b)

- Sammanhang: Implementeringen av utbildningspolicy bland kursansvariga universitetslärare
- Resultat: Samma utbildningspolicy tolkas på olika sätt, antingen så att ett mer holistiskt eller ett mer reduktionistiskt förhållningssätt till studenters lärande blev resultatet
- Slutsats: Fyra olika förhållningssätt till policyn; från att i princip förkasta policyn helt, till att se policyn som en regel helt enkelt bara en inspiration och ett stöd i förändringsarbetet
eller

(Barman et al, 2014; Barman et al, 2015; Barman et al, 2016)

Ledare i organisationen

- **Sammanhang:** Interventionsstudie där ledarskapsgrupper gick pedagogiskt utbildningsprogram fick fylla i Group Development Questionnaire (Whelan)
- **Resultat:** De deltagande grupperna i slutet av utbildningen hade etablerats som team med tydliga roller och en ökad tillit
- **Slutsats:** När ledarskapsteam går en utbildning ihop kan det leda till tydligare rolltagande och ökad tillit.

(Söderhjelm et al, 2016)

Studenter i organisationen

- **Sammanhang:** Studenters uppfattning av sin utbildningsmiljö skattades genom två instrument utifrån fem olika områden.
- **Resultat:** Studierna visar återkommande att studenterna upplever sina lärare är auktoritära och ett alltför stort fokus på faktainläring
- **Slutsats:** Tre faktorer som centrala för ett positivt utbildningsklimat: jämlikhet, institutionell vänskap och 'icke-norm-studenter' upplevde ett kyligare klimat.

(Palmgren et al 2013). (Palmgren et al 2014; Palmgren et al 2015)

Nivå 3: Organisationens integration

- **Lärare:** kurser bidrar till utveckling av 'pedagogiskt språk' – som kan leda till (miss)kommunikation; utbildningspolicy kan tolkas holistiskt – reduktionistiskt och med 4 olika förhållningssätt till policyn;
- **Ledarskap/ organisation:** När ledarskapsteam går en utbildning ihop kan det leda till tydligare rolltagande och ökad tillit.
- **Studenter:** tenderade att uppleva utbildningsmiljön alltför faktafokuserad och med alltför auktoritära lärare; 'icke-norm-studenter' upplevde ett kyligare klimat.

Utmaning: Hur kan kurser/ utbildningar organiseras med fokus på inklusivitet istället för att bygga murar?

An ornate, gold-colored frame with intricate scrollwork and floral patterns surrounds the text. The frame is rectangular and has a slightly raised, three-dimensional appearance. The background of the slide is a light beige color with a subtle wood-grain texture. Two dark grey horizontal bars are positioned on the left and right sides of the slide, partially overlapping the frame.

Ett ramverk i tre nivåer

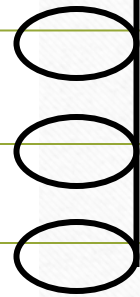
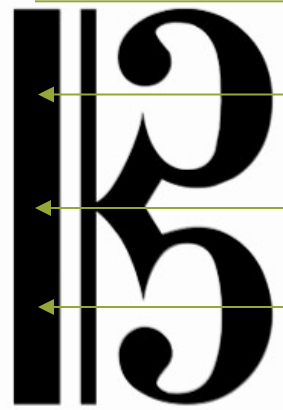
Intrapersonlig integration
Interpersonlig integration
Organisationens integration

Utmaningar och möjligheter för pedagogisk utveckling

1. Hur blir teorin användbar i praktiken? – och tvärtom
2. Hur kan verklighet och teori understödja varandra i förhandlingen mellan människor?
3. Hur kan kurser/ utbildningar organiseras med fokus på inklusivitet istället för att bygga murar?

1. *Att erhålla legitimitet hos praktiken*
2. *Att balansera graden av engagemang och ägarskap*
3. *Att tänka nytt kring kompetensutveckling och kurser*

Tre spänningsfält

Legitimitet

Engagemang & ägarskap

Inklusivitet & form

Referenser

- Barman, L., Silén, C., & **Bolander Laksov, K.** (2014). Outcome based education enacted: teachers' tensions in balancing between student learning and bureaucracy. *Advances in Health Sciences Education*, 1-15.
- Barman, L., Josephsson, S., Silén, C., & **Bolander-Laksov, K.** (2016). How education policy is made meaningful—a narrative exploration of how teachers show autonomy in the development of teaching and learning. *Higher Education Research & Development*, 1-14.
- Barman, L., **Bolander-Laksov, K.**, & Silén, C. (2014). Policy enacted—teachers' approaches to an outcome-based framework for course design. *Teaching in Higher Education*, 19(7), 735-746.
- **Bolander Laksov, K. (2007)** *Learning across Paradigms – Towards an understanding of medical teaching practice.* Avhandling, Karolinska Institutet. Stockholm Sverige
- **Bolander Laksov, Klara**, Lonka, Kirsti, & Josephson, Anna. (2008). How do medical teachers address the problem of transfer? *Advances in Health Sciences Education*, 13(3), 345-360.
- **Bolander Laksov, K.** , McGrath, C., & Josephson, A. (2014). Let's talk about integration: a study of students' understandings of integration. *Advances in Health Sciences Education*, 1-12.

Referenser forts.

-
- **Bolander, K.** Josephson, A. & Lonka, K. (2006) Teachers Promoting Expertise in Medical Education - Understanding the Role of Core Curriculum *Quality in Higher Education* 12 (1) p.41-56
 - **Bolander Laksov, K.**, Nikkola, M., & Lonka, K. (2008). Does teacher thinking match teacher practice? A study of basic science medical teachers. *Medical Education*, 42(2), 143-151.
 - **Bolander Laksov, K.**, Mann, S., & Dahlgren, L.O. (2008). Developing a Community of Practice around Teaching: a Case Study. *Higher Education Research and Development*, 27(2), 121-132.
 - Liljedahl, M., Björck, E., Kalén, S., Ponzer, S., & **Laksov, K. B.** (2016). To belong or not to belong: nursing students' interactions with clinical learning environments—an observational study. *BMC Medical Education*, 16(1), 197.
 - Liljedahl, M., Björck, E., Kalén, S., Ponzer, S., & **Laksov, K. B.** (2016). To belong or not to belong: nursing students' interactions with clinical learning environments—an observational study. *BMC Medical Education*, 16(1), 197.
 - Liljedahl, M., Boman, L. E., Fält, C. P., & **Laksov, K. B.** (2015). What students really learn: contrasting medical and nursing students' experiences of the clinical learning environment. *Advances in Health Sciences Education*, 20(3), 765-779

Referenser forts.

- Liljedahl, M., Boman, L. E., Fält, C. P., & **Bolander Laksov, K.** (2014). What students really learn: contrasting medical and nursing students' experiences of the clinical learning environment. *Advances in Health Sciences Education*, 1-15.
- McGrath, C., Barman, L., Stenfors-Hayes, T., Roxå, T., Silén, C., & **Bolander Laksov, K.** (2016) The Ebb and Flow of Educational Change: Change Agents as Negotiators of Change *Teaching & Learning Inquiry*, <http://dx.doi.org/10.20343/teachlearningqu.4.2.9>
- McGrath, C., & **Bolander Laksov, K.** (2014). Laying bare educational crosstalk: a study of discursive repertoires in the wake of educational reform. *International Journal for Academic Development*, 19(2), 139-149.
- Palmgren, P. J., Sundberg, T., & **Laksov, K. B.** (2015). Reassessing the educational environment among undergraduate students in a chiropractic training institution: A study over time. *The Journal of chiropractic education*, 29(2), 110-126.
- Palmgren, P., Chandratilake, M., Nilsson, G. H. & **K. Bolander Laksov** (2013) Is there a chilly climate? An educational environmental mixed method study in a chiropractic training institution. *Journal of Chiropractic Education*: Spring 2013, Vol. 27, No. 1, pp. 11-20.
- Söderhjelm, T., Björklund, C., Sandahl, C. & **Bolander Laksov, K.** (2016). Academic leadership: management of groups or leadership of teams? A multiple-case study on designing and implementing a team-based development programme for academic leadership. *Studies in Higher Education*, 1-16.